

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓)

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

รหัสวิชา

๑๕๔๒๗๐๒ ระบบคำภาษาไทย (Thai Morphology)

ผู้สอน

อาจารย์นิตยา มุลปินใจ

สังกัด สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา

๑๕๔๒๗๐๒ ระบบคำภาษาไทย (Thai Morphology)

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓(๓-๐-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
เป็นหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเนื้อหา วิชาเอกบังคับ

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์นิตยา มุลปินใจ

๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๒

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (pre-requisite) (ถ้ามี)

.....ไม่มี.....

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (co-requisites) (ถ้ามี)

.....ไม่มี.....

๘. สถานที่เรียน

ห้องเรียน ๐๔๓๗ อาคาร ๔ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

มิถุนายน ๒๕๕๖

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชาและวัตถุประสงค์ของรายวิชา

๑.๑ จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบคำ การสร้างคำ สำนวน การบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย และสามารถจำแนกวิเคราะห์ชนิดของคำ การเปลี่ยนแปลงของคำ และความหมายในระดับคำของภาษาไทย

๑.๒ วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- ๑) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีการศึกษาระบบคำ
- ๒) นักศึกษาสามารถอธิบายการสร้างคำ การสร้างสำนวนและการบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย
- ๓) นักศึกษาสามารถจำแนกชนิดของคำในภาษาไทย
- ๔) นักศึกษาสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของคำ และความหมายในระดับคำของภาษาไทย
- ๕) นักศึกษาสามารถตั้งประเด็นโจทย์คำถามเกี่ยวกับคำในภาษาไทย ค้นหาคำตอบและวิเคราะห์หรืออธิบายข้อค้นพบ

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบคำ การสร้างคำ สำนวน การบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย การจำแนกชนิดของคำในภาษาไทยของนักภาษา การเปลี่ยนแปลงของคำภาษาไทย การศึกษาความหมายในระดับคำ

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย/อภิปราย/ กระบวนการเรียนรู้ ร่วมกัน	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
๔๕ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษา	ตามความต้องการของ นักศึกษา ๑ ชั่วโมงต่อ สัปดาห์	ไม่มี	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล
อาจารย์ประจำวิชาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีน้ำใจ ดังนี้

- ๑) ตระหนักในคุณค่า ศีลธรรม จารีต-ประเพณี คุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ท้องถิ่น และประเทศ
- ๒) มีคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำและผู้ตาม
- ๓) เคารพกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

๑.๒ วิธีการสอน

- ๑) ใช้กระบวนการกลุ่มทำงานร่วมกันตั้งโจทย์คำถามและค้นหาคำตอบร่วมกัน อภิปรายผลการวิเคราะห์คำตอบ
- ๒) ให้นักศึกษาค้นคว้าสาระการเรียนรู้หรือสาระอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

๑.๓ วิธีการประเมินผล

- ๑) ประเมินผลจากพฤติกรรมการเข้าเรียน ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน การร่วมกระบวนการกลุ่มและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- ๒) ประเมินผลจากพฤติกรรมการส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา ครบถ้วนตามที่กำหนด

๒. ความรู้

๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ

- ๑) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาระบบคำ
- ๒) การสร้างคำ การสร้างสำนวนและการบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย
- ๓) ชนิดของคำในภาษาไทย
- ๔) การเปลี่ยนแปลงของคำ และความหมายในระดับคำของภาษาไทย

๒.๒ วิธีการสอน

- ๑) บรรยายทฤษฎีแล้วใช้กระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตั้งข้อสังเกตหรือประเด็นโจทย์คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาแล้วค้นหาคำตอบร่วมกัน

- ๒) อภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างผู้เรียน และผู้สอน ในการรวบรวมตัวอย่างข้อมูลและฝึกวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓) ใช้กระบวนการวิจัยโดยนักศึกษาตั้งข้อสังเกตหรือตั้งประเด็นโจทย์คำถามเกี่ยวกับระบบคำในภาษาไทยและค้นหาคำตอบแล้วเขียนบทความอธิบายข้อสังเกตหรือตอบโจทย์คำถามนั้น

๒.๓ วิธีการประเมินผล

- ๑) ประเมินผลจากการสรุปผลการอภิปรายและคำตอบที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- ๒) ประเมินผลจากการฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษา
- ๓) ทดสอบความรู้ระหว่างภาคและปลายภาค
- ๔) ประเมินจากผลงานการเขียนบทความ

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- ๑) ทักษะการตั้งคำถามและการค้นหาคำตอบ
- ๒) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ๓) ทักษะการสื่อสาร

๓.๒ วิธีการสอน

- ๑) อภิปรายกลุ่มและสรุปผลไปสู่การตั้งข้อสังเกตหรือประเด็นโจทย์คำถามเกี่ยวกับระบบคำในภาษาไทยและค้นหาคำตอบแล้วเขียนบทความอธิบายข้อสังเกตหรือโจทย์คำถามนั้น
- ๒) ฝึกปฏิบัติการรวบรวมตัวอย่างข้อมูลและฝึกวิเคราะห์คำจากตัวอย่างข้อมูลแล้วสรุปผลการวิเคราะห์
- ๓) ฝึกปฏิบัติการการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการพูดการเขียนตลอดจนการตอบข้อซักถาม

๓.๓ วิธีการประเมินผล

- ๑) ประเมินผลจากผลการสรุปการตั้งข้อสังเกตหรือการตั้งโจทย์คำถาม
- ๒) ประเมินผลจากการฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓) ประเมินผลจากการนำเสนอผลงานการค้นหาคำตอบทั้งในรูปแบบการเขียนบทความพูดอธิบาย และการตอบข้อซักถาม

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องการพัฒนา

- ๑) ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม
- ๒) ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล

๔.๒ วิธีการสอน

- ๑) การอภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างผู้เรียน และผู้สอน ในการรวบรวมตัวอย่างข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- ๒) ฝึกปฏิบัติการนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์และการวิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะแก่กลุ่มและเพื่อนในชั้นเรียน

๔.๓ วิธีการประเมินผล

- ๑) ประเมินจากความร่วมมือและความรับผิดชอบภายในกลุ่ม
- ๒) ประเมินผลจากการพูดนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์ตลอดจนการตอบข้อ

ซักถาม

- ๓) ประเมินจากผลงานการวิจารณ์และข้อเสนอแนะ

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- ๑) ทักษะการสื่อสารด้วยการพูดและการเขียน
- ๒) ทักษะการค้นคว้าข้อมูลและการนำเสนอเผยแพร่

๕.๒ วิธีการสอน

๑) มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลนำเสนอผลการศึกษาดูด้วยการพูดในชั้นเรียนและการเขียนบทความ

- ๒) ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและกลุ่มอื่นในชั้นเรียน
- ๓) ฝึกการค้นคว้าและนำเสนอผลงานโดยอาศัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- ๑) ประเมินจากสื่อสารและนำเสนอผลงานโดยอาศัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๒) ประเมินจากสื่อสารในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและนำเสนอข้อมูลความรู้กับกลุ่มอื่นในชั้นเรียน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑ แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	สื่อการ สอน
๑	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบคำ <ul style="list-style-type: none"> - คำ และความหมายของคำ - หน่วยคำ และความหมายของหน่วยคำ - การศึกษาเกี่ยวกับระบบคำของนักภาษา 	๓	๑. บรรยาย ๒. วิเคราะห์ตัวอย่างและสรุปผลการวิเคราะห์ ๓. ตั้งประเด็นคำถามให้นักศึกษาอภิปรายสรุปผล	
สัปดาห์ที่ ๒-๔	๒. ระบบการสร้างคำ (การประกอบรูปคำ) ในภาษาไทย <ul style="list-style-type: none"> ๒.๑ การประสมคำ <ul style="list-style-type: none"> - คำประสม - คำซ้อน ๒.๒ การซ้ำคำ <ul style="list-style-type: none"> - คำซ้ำ 	๙	๑. รวบรวมข้อมูลตัวอย่างและวิเคราะห์การประกอบรูปคำหรือการสร้างคำ ๒. อภิปราย ตอบข้อซักถาม แล้วนำผลการอภิปรายหรือคำตอบที่ได้สรุปองค์ความรู้ระบบการสร้างคำในภาษาไทย	
สัปดาห์ที่ ๕	๓. การสร้างสำนวน และการบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย	๓	๑. ศึกษาตัวอย่างสำนวนและศัพท์บัญญัติ ๒. แบ่งกลุ่มนักศึกษา ๕-๖ กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์การสร้างสำนวน การบัญญัติศัพท์ แล้วนำเสนอผลการศึกษา	
สัปดาห์ที่ ๖-๙	๔. การจำแนกชนิดของคำในภาษาไทย <ul style="list-style-type: none"> ๔.๑ การจำแนกชนิดคำตาม 	๑๒	๑. บรรยายแนวคิดของนักภาษากับการจำแนกชนิดของคำ	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน	สื่อการ สอน
	<p>ไวยากรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจำแนกตามแนวเดิม ของ พระยาอุปกิตศิลปสาร - การจำแนกโดยอาศัยตำแหน่ง เป็นเกณฑ์ ตามโครงสร้างภาษาไทย ของ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ - การจำแนกโดยอาศัยความหมาย เป็นเกณฑ์ ตามไวยากรณ์ไทยของ ดร.นพวรรณ พันธุเมธา 		<p>๒. ศึกษาตัวอย่างและ วิเคราะห์สรุปแนวคิดวิธีการ จำแนกชนิดของคำ</p> <p>๓. ตั้งประเด็นคำถาม นักศึกษาอภิปรายสรุปผล</p>	
ลำดับที่ ๑๐-๑๒	<p>๔.๒ การจำแนกชนิด(กลุ่ม)คำตาม ความหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำพ้องความหมาย - คำพ้องรูปพ้องเสียง - คำหลายความหมาย - คำแย้งความหมาย - คำลูกกลุ่ม 	๙	<p>๑. ศึกษาตัวอย่างและ วิเคราะห์สรุปแนวคิดวิธีการ จำแนกกลุ่มชนิดของคำตาม ความหมาย</p> <p>๒. ตั้งประเด็นคำถาม นักศึกษาอภิปรายสรุปผล</p> <p>๓. แบ่งกลุ่มนักศึกษา ๕-๖ กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบกลุ่มคำตาม ความหมาย แล้วนำเสนอผล การศึกษา</p>	
ลำดับที่ ๑๓	<p>๕. การเปลี่ยนแปลงของคำ ภาษาไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สาเหตุการเปลี่ยนแปลงของคำ - ลักษณะการเปลี่ยนแปลงคำ 	๓	<p>๑. บรรยาย</p> <p>๒. วิเคราะห์ตัวอย่างและ สรุปผลการวิเคราะห์</p> <p>๓. ตั้งประเด็นคำถาม นักศึกษาอภิปรายสรุปผล</p>	
ลำดับที่ ๑๔-๑๕	<p>๖. การศึกษาความหมายในระดับ คำ</p>	๖	<p>๑. บรรยายแนวคิดของนัก ภาษากับการศึกษา</p>	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	สื่อการ สอน
	๖.๑ ประเภทความหมายของคำ ๖.๒ การวิเคราะห์ความหมายของคำ - อรรถลักษณะ - การวิเคราะห์อรรถลักษณะ		ความหมายในระดับคำ ๒. ศึกษาตัวอย่างและ วิเคราะห์สรุปแนวคิดวิธีการ วิเคราะห์ความหมายของคำ ๓. ตั้งประเด็นคำถาม นักศึกษาอภิปรายสรุปผล ๔. แบ่งกลุ่มนักศึกษา ๕-๖ กลุ่ม เพื่อฝึกวิเคราะห์ ความหมายของคำ แล้ว นำเสนอผลการวิเคราะห์	

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมินผล
๑	๑,๒,๓,๔,๕	- การเข้าชั้นเรียน - การมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่ม - การนำเสนอผลงานในชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	๑๐%
๒	๒,๓,	การทดสอบกลางภาค	๘	๓๐%
๓	๒,๓,	การทดสอบปลายภาค	๑๖	๓๐%
๔	๑,๒,๓,๔,๕	- ตั้งประเด็นโจทย์คำถามเกี่ยวกับคำ ในภาษาไทย ค้นหาคำตอบวิเคราะห์ อธิบายข้อค้นพบและการนำเสนอ บทความการศึกษาวิเคราะห์คำ ภาษาไทย ในประเด็นที่นักศึกษาสนใจ	๑๐-๑๕	๓๐%

การประเมินผล มีเกณฑ์ในการประเมินผล ดังนี้

A	๘๐-๑๐๐	คะแนน
B+	๗๕-๗๙	คะแนน
B	๗๐-๗๔	คะแนน
C+	๖๕-๖๙	คะแนน
C	๖๐-๖๔	คะแนน
D+	๕๕-๕๙	คะแนน
D	๕๐-๕๔	คะแนน
F	๐-๔๙	คะแนน

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำรา และเอกสารประกอบการเรียนการสอน

นงวรรณ พันธุ์เมธา **ไวยากรณ์ไทย** พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙

เพ็ญศิริ วงศ์วิมานนท์ **“ความหมาย” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย ๓ หน่วยที่ ๑๓,**

พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ . กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา, ๒๕๔๕.

วิจินต์ ภาณุพงศ์ **“ไวยากรณ์โครงสร้าง : หมวดคำ ” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**

หน่วยที่ ๙ , พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ . กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา, ๒๕๔๕.

วินัย ภูระหงษ์ **“หน่วยคำและการประกอบคำในภาษาไทย” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**

หน่วยที่ ๔ , พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา, ๒๕๔๕.

อุปกิตศิลปสาร พระยา **หลักภาษาไทย** : พระนคร , ไทยวัฒนาพานิช , ๒๕๑๑.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในการเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เก็บข้อมูลจากการติดตามการนำเสนอผลงานการศึกษาในกระบวนการกลุ่มและการแก้ไขปรับปรุงผลงาน - พิจารณาจากผลการทดสอบนักศึกษา - นักศึกษาเขียนสะท้อนความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนเป็นระยะ
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก ทวนสอบจากการทำงานกระบวนการกลุ่มที่มอบหมาย การสอบถามนักศึกษา หรือการตรวจแก้ไขปรับปรุงผลงาน</p>
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมสนับสนุนแหล่งค้นคว้า และการจัดกิจกรรมฝึกวิเคราะห์คำ